

© Noor 92 Publications 2016
Skapt i Guds bilde

www.noor92publications.no

Det må ikke kopieres fra dette manuset i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengselsstraff.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ

Skapt i Guds bilde

Introduksjon

I denne artikkelen skal vi se på en *ḥadīth* som er autentisk og har et ord («bilde») som er forvirrende og til tider villedende. Artikkelen er i utgangspunktet basert på et spørsmål: «Hvordan skal man tolke denne beretningen? Har muslimer det samme synspunkt som mange kristne på det Bibelen sier om å ha blitt skapt i Guds bilde?»

Målet er å besvare spørsmålet og bevise at beretningen er autentisk, men for å kunne gjøre det, må vi fordype oss i meningen av ordet *ṣōrah* (bilde), som fører til misforståelser, og vise at ordet ikke er blitt tolket bokstavelig av de skriftlærde.

Definisjon av ordet *ṣōrah* (صورة)

Begrepet *ṣōrah* må forstås for at man skal kunne tolke hva det å bli skapt i Guds bilde vil si.

Ordet blir beskrevet som «skikkelse/form». Det brukes også i betydningen «type/sort» eller «egenskap».¹

Klassifisering av beretningen

Beretningen inneholder disse ordene: «Gud skapte Adam i Sitt bilde ...»

Denne beretningen har blitt berettet av begge de to store *ḥadīth*-imamene – al-Bokhārī og Moslim. Den er kategorisert blant de beretningene som det er full enighet om.

Beretterkjeden som al-Bokhārī har gjengitt, er: Yaḥyā ibn Ja‘far berettet for oss etter ‘Abd-or-Razzāq, som berettet etter Ma‘mar, etter Hammām, etter Abō Horayrah, etter profeten ﷺ.²

Beretterkjeden som Moslim har gjengitt, er: Moḥammad ibn Rāfi‘ berettet for oss etter ‘Abd-or-Razzāq, som berettet etter Ma‘mar, etter Hammām, etter Abō Horayrah, etter Guds sendebud ﷺ.³

Beretningen har en autentisk beretterkjede.⁴

Hva er det begrepet *ṣōrah* viser til?

Et grunnprinsipp som er avledet av Koranens følgende vers, lærer oss å forstå ordene til den ovennevnte beretningen: «Det finnes ikke noe som helst som er lik Ham!»⁵ Det teologiske punktet blir fullstendig tydelig når vi har lest denne erklæringen.

Vi forstår at Gud ikke er som Sine skapninger, ikke på noen som helst måte. Når det gjelder navn som har blitt nevnt for både Skaperen og skapningene, så er ikke de lik Ham i det hele tatt når det gjelder den sanne betydningen av dem. Dette kan vi si fordi skapningenes egenskaper er alltid basert på formål og slik viser de seg, men så forsvinner de. Når det gjelder Gud, så er Han uavhengig av alt dette, Han er evigvarende med Sine egenskaper.

¹ Moḥammad ibn Ya‘qōb al-Fīrōzābādī, *Al-Qāmōs al-Moḥīṭ*, 8. utg. (Beirut: Mo’assasah ar-risālah liṭ-ṭabā‘ah wan-nashr wat-tauzī‘, 2005), 1:427.

² Moḥammad ibn Ismā‘īl al-Bokhārī, *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī: Bāb bad’ as-salām* (Beirut: Dār ṭauq an-najāh, 2001), 8:50#6227.

³ Moslim ibn al-Ḥajjāj an-Nīsābōrī, *Ṣaḥīḥ Moslim: Bāb yadkhol al-jannah aqwām af’idatohom mithl af’idah at-ṭayr* (Beirut: Dār iḥyā’ at-torāth al-‘arabī), 4:2183#2841.

⁴ ‘Alī ibn Khalf, *Sharḥ ṣaḥīḥ al-Bokhārī li-Ibn Baṭṭāl* (Riyadh: Maktabah ar-roshd, 2003), 7:69.

⁵ Koranen 42:11.

Definisjonen av Guds enhet er å bekrefte en entitet som ingen er lik.⁶

Når vi leser beretningene, får vi en fornemmelse av at Gud har et bilde, en form, en skikkelse, en figur. Men det er viktig å forstå at det er en form som passer Hans guddommelige Vesen, og det er utenfor vår intellektuelle kapasitet å forstå den formen.

Den meningen vi kan komme fram til, er at Gud skapte profeten Adam ﷺ med evnen til å tale, høre og se når han måtte føle for det. Gud har de samme evnene, men de er sterkere og perfekte, for Han er Allhørende og Allseende og gjør det Han vil uten å bli spurt om hvorfor. Derfor kan ikke Skaperens og skapningens egenskaper settes ved siden av hverandre eller sammenlignes, for skapningens egenskaper er ufullkomne og begrensede, og Guds egenskaper er fullkomne og evige.

Hva er det pronomenet viser til i beretningen – Gud eller profeten Adam ﷺ?

Etter ordet *ṣōrah* (bilde) er det et pronomen *hi* (han) på arabisk, som er problematisk. «Gud skapte Adam i Sitt/hans bilde», altså hvem er «Sitt/hans» her – Herren eller tjeneren? Mange blir forvirret av denne beretningen, selv de skriftlærde har opplevd problemer med denne beretningen. Det var og er enkelte som mener at pronomenet i beretningen refererer til profeten Adam ﷺ, men dette utsagnet er ansett som svakt. De skriftlærde som anser det som svakt, mener at pronomenet viser til Gud, og betydningen er at det er et tillegg for å gi ære, og at vedkommende har blitt utvalgt, slik som Gud sier: «Guds kamelhoppe», eller som det blir sagt om Ka‘bah: «Guds hus».⁷

Tolker vi alt bokstavelig?

Først og fremst så har vi sett at selv ifølge det språklige synspunktet, brukes ordet *ṣōrah* som egenskap.

For å grundigere forstå dette prinsippet, finner vi et annet eksempel i en *ḥadīth*-tekst. Denne beretningen forklarer at det ikke er riktig å fortolke ting bokstavelig. Beretningen lyder: «Den første gruppen til å gå inn i paradiset, vil være i månens bilde som på en fullmånenatt.»⁸

Hva er betydningen her, vil mennesker forvandles til måner? Nei, det viser bare til menneskenes renhet. Ved denne renheten vil menneskenes ansikt skinne. Dette skinnet oppnås ved gudfryktighet, kjærlighet til Gud og ved å sette sin lit til Ham. Menneskene vil få månens evne til å skinne, men ikke direkte være i dens form. Det er derfor vi kan si at selv om det sies om en ting at den er i en annens bilde, betyr ikke det nødvendigvis at den er lik den på alle mulige måter. De rettskafne vil bli gitt ære og utvalgt av Gud ved å skille dem ut fra andre, akkurat som profeten Adam ﷺ ble beskrevet i beretningen.

Det kristne teologiske standpunktet

Det er et vers i Det gamle testamente som opplyser oss: «Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han det, ...»⁹

Det er mange kommentatorer som har hevdet at dette er menneskets guddommelige opprinnelse, og «bilde» anses og tolkes bokstavelig, derfor argumenterer de med at det må forstås som i Guds bilde (form/skikkelse/figur). Men det er andre som anser det som sjelens

⁶ Moḥammad ibn Aḥmad al-Qorṭobī, *Al-Jāmi‘ li-ahkām al-Qor‘ān* (Kairo: Dār al-Kotob al-Miṣriyyah, 1964), 16:8.

⁷ Yaḥyā ibn Sharf an-Nawawī, *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*, (Beirut: Dār iḥyā’ at-torāth al-‘arabī, 1972), 16:166.

⁸ An-Nawawī, *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*, 17:171.

⁹ 1 Mos 1,27.

moralske disposisjoner / en grunnleggende moralsk sjel allment kjent som «opprinnelig/ekte rettskaffenhet»^{10 11}.

Utsagnet i Det gamle testamente ble utnyttet i Det nye testamente, slik at man kunne skape en forbindelse til Herrens guddom ved å likestille profeten Jesus ﷺ med Gud, for på flere steder vises det til at mennesket ble skapt i Guds bilde, og det tolkes bokstavelig.¹² Men det er også særdeles viktig å vite at det ikke er konsensus blant kristne teologer når det gjelder det sistnevnte.

Konklusjon

Etter å ha sett på ordet *ṣōrah* og dets betydninger forstår vi i lys av denne beretningen at ordet ikke er ment bokstavelig, men med en betydning som krever en tolkning. Vår diskusjon opplyser oss at i betydningen av å være skapt i Guds bilde ligger det å ha en begrenset evne av Hans egenskaper.

Vi har også lært hvor farlig det kan være å tolke ting bokstavelig, da det har vært grupper som har gjort det, og mange kristne valgte også å gjøre det. Hvis man velger å tolke på denne måten og grunnlegger sin tro på teorien om at mennesket ut fra dette har en form for guddommelighet, vil det lede til å begå flerguderi. Vi er nødt til å forstå at med «bilde» menes det begrenset evne av Herrens egenskaper.

Litteratur liste

Al-Bokhārī, Moḥammad ibn Ismā‘īl. *Ṣaḥīḥ al-Bokhārī*. 9 bd. Beirut: Dār ṭauq an-najāh, 2001.

Al-Fīrōzābādī, Moḥammad ibn Ya‘qūb. *Al-Qāmōs al-Moḥīṭ*. 8. utg. Beirut: Mo’assasah ar-risālah liṭ-ṭabā‘ah wan-nashr wat-tauzī‘, 2005.

An-Nawawī, Yaḥyā ibn Sharaf. *Al-Minhāj fī sharḥ ṣaḥīḥ Moslim ibn al-Ḥajjāj*. 18 bd. 2. utg. Beirut: Dār iḥyā’ at-torāth al-‘arabī, 1972.

An-Nīsābōrī, Moslim ibn al-Ḥajjāj. *Ṣaḥīḥ Moslim*. 5 bd. Beirut: Dār iḥyā’ at-torāth al-‘arabī.

Al-Qorṭobī, Moḥammad ibn Aḥmad. *Al-Jāmi‘ li aḥkām al-Qor’ān*. 20 bd. 2. utg. Kairo: Dār al-kotob al-miṣriyyah, 1964.

Bible Hub. *Genesis 1:27*. <http://biblehub.com/commentaries/genesis/1-27.htm> (opp søkt 24.08.2016).

Khalf, ‘Alī ibn. *Sharḥ ṣaḥīḥ al-Bokhārī li-Ibn Baṭṭāl*. 10 bd. Riyadh: Maktabah ar-roshd, 2003.

¹⁰ Det vil si menneskets syndfrie tilstand i Edens hage.

¹¹ Bible Hub, *Genesis 1:27*, <http://biblehub.com/commentaries/genesis/1-27.htm> (opp søkt 24.08.2016).

¹² Kol 1,13–15; 1 Kor 11,7; Rom 8,29; 2 Kor 3,18, 4,4–7; Hebr 1,3.